

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**MORFOLOGIA I LEXICOLOGIA
CATALANES**

Coordinació: JULIA MUNE, JOAN

Any acadèmic 2018-19

Informació general de l'assignatura

Denominació	MORFOLOGIA I LEXICOLOGIA CATALANES			
Codi	101463			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	JULIA MUNE, JOAN			
Departament/s	FILOLOGIA CATALANA I COMUNICACIÓ			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
JULIA MUNE, JOAN	jjulia@filcat.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

MAGISTRI BREVE CVRRICVLVM VITAE

Joan Julià-Muné és catedràtic de Fonètica aplicada del Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida (UdL), on dirigeix el Laboratori de Fonètica Aplicada "Pere Barnils". És mestre d'Ensenyament Primari (Girona, 1968), llicenciat en Filologia hispànica per la Universitat Autònoma de Barcelona (1974) i doctor en Lingüística per la Universitat de Barcelona (1987), així com diplomad en Lingüística i màster en Fonètica per la Universitat de Londres (University College London / School of Oriental and African Studies, 1974-1978). L'any 2009 va apadrinar com a doctor *honoris causa* per la UdL el lingüista lleidatà de Bell-lloc d'Urgell Joan Solà (1940-2010) i des d'aleshores coordina el Premi Internacional de Recerca en Filologia Catalana que duu el seu nom. El març de 2012 fou nomenat director de l'Aula d'Estudis Xinesos i posteriorment de la Càtedra d'Estudis Asiàtics (CEA) de la UdL, patrocinada pel Banc Santander. N'ostenta la presidència honorífica l'embajador d'Espanya a Pequín, el lleidatà de la Seu d'Urgell Eugeni Bregolat, a qui el professor Julià-Muné també va apadrinar com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Lleida l'octubre de 2014.

Ha impartit cursos d'assessorament lingüístic sobre la pronunciació dels noms propis forans als principals mitjans de comunicació audiovisual de Catalunya amb seu a Barcelona (Catalunya Ràdio i TV3) i de les Illes Balears amb seu a Palma de Mallorca (IB3), així com cursos de lingüística contrastiva i espanyola a la University of California (San Diego, EUA) i a la London University (Goldsmiths College) i més recentment a la Universitat d'Estudis Estrangers de Tianjín (2008 i 2013), a la República Popular de Xina. Entre 1995 i 2001 organitzà i dirigí vuit cursos de postgrau i tres de màster en lingüística aplicada catalana a la UdL. Durant la darrera dècada ha participat com a docent en cursos de màster d'assessorament lingüístic en diverses universitats.

Entre els premis rebuts destaquen el Carles Rahola (Girona) i el Manuel de Montoliu (Tarragona) d'assaig, així com el Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona) per l'obra *Fonètica aplicada catalana: dels fonaments a les aplicacions de les ciències fonètiques* (Barcelona, Ariel, 2005).

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Reflexionar sobre les definicions de morfologia i lexicologia i la seva relació amb altres disciplines lingüístiques.
2. Adquirir els conceptes bàsics i la terminologia pròpia de la disciplina.
3. Reflexionar sobre la lexicografia teòrica i els diferents tipus d'obres lexicogràfiques.
4. Conèixer el diccionari com a producte lingüístic (terminologia, estructura, tipologia).
5. Conèixer els processos de formació de lèxic, la interferència lèxica, la neologia i la terminologia especialitzada.

Competències significatives

- Coneixement dels principis bàsics que sustenten el llenguatge humà. Coneixements i capacitats bàsiques de lingüística comparada.
- Capacitat d'analitzar i de reflexionar sobre aspectes sistemàtics de l'estructura i de l'ús de les llengües des

de distintes perspectives d'anàlisi.

- Domini crític de les llengües del grau des de les diferents perspectives gramaticals.
- Coneixement de l'evolució històrica, externa i interna, de les llengües, i capacitat per a entendre i identificar diferents registres i varietats dialectals.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. MORFOLOGIA

1.1. Del fonema al morfema i al mot. Els processos morfofonològics

1.1.1. La morfologia i les unitats morfològiques

1.1.2. La segmentació morfològica

1.1.3. Anàlisi del significat i significat dels morfemes

1.2. Els processos morfològics

1.2.1. La flexió, derivació, composició i cliticització

1.2.2. Altres: conversió, reduplicació, truncació, formació de sigles

1.2.3. La flexió: nominal i verbal

1.2.4. La formació de mots: derivació i composició.

2. LEXICOLOGIA

2.1. El mot. Classes de mots

2.2. El lèxic i els registres

2.3. Lexicologia aplicada i lexicografia

2.3.1. Elaboració de diccionaris. Onomàstica i pronúncia

2.3.2. Els diccionaris del català: Labèrnia, ALcover-Moll, Fabra, Coromines, IEC

2.3.3. Adaptació ortogràfica i fònica al català de l'onomàstica forana. Casuística diversa

2.4. La neologia en el català del s. XXI: estudi especial de la seva incidència en els mitjans de comunicació

2.5. La interferència lèxica entre les llengües maternes/oficials i una llengua estrangera (català-espanyol-anglès)

2.6. Pràctiques de traducció català-espanyol-anglès.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	D'acord amb el temari previst			24	
Seminaris (S)	Eminentment pràctics, preparen per a una aplicació específica			4	14

Pràctiques (P)	Les pràctiques d'aula contribueixen a consolidar l'adquisició de coneixements i metodologies			20	20
Treballs (T)	Treball de curs sobre lexicografia				40
Tutories (Tut)	Individuals, preparen per al treball de curs (T) i les pràctiques			12	12
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Prova escrita final			4	
TOTAL				64	86

O: Objectiu. G: número de grups implicats en l'activitat. HP: hores presencials de l'alumne. HNP: hores no presencials

Pla de desenvolupament de l'assignatura

(El professor n'indicarà el desenvolupament a l'inici del curs)

Sistema d'avaluació

Puntuació	
Pràctiques individuals	20%
Treball de curs	20%
Pràctiques d'aula	20%
Prova escrita	20%
Prova oral	20%

Observacions:

- Les parts avaluades s'aproven amb un 5.
- La nota final resultarà de la mitjana de les notes parcials.

Bibliografia i recursos d'informació

***Bibliografia i webgrafia bàsiques** (de lectura i ús obligatoris, d'acord amb el desenvolupament del programa).

Es procurarà facilitar-ne la consulta mitjançant l'entorn del campus virtual de la UdL.

Camps, Oriol (1994): *Parlem del català*. Barcelona: Empúries.

*Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (2006-) <http://esadir.cat/> [Portal lingüístic de la CCMA]

*Institut d'Estudis Catalans (2016): *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: IEC.

Julià-Muné, Joan (2005): *Fonètica aplicada catalana. Dels fonaments a les aplicacions de les ciències fonètiques*. Barcelona: Ariel. (Amb CD) [Cap. 4, 6, 7, 10 i 11]

Julià-Muné, Joan (2014): «Catalan», dins C. Fäcke (ed.) *Manual of Language Acquisition*. Berlin: De Gruyter, 345-370.

*Julià-Muné, Joan; Romero, Sílvia & Creus, Imma (2004): *El català nord-occidental: descripció i orientacions ortoèpiques*. Lleida: Pagès (amb CD).

*Julià-Muné, Joan & Creus, Imma (2014): «Neologismes semàntics. Semantic change», dins M. Teresa Cabré, Ona Domènech & Rosa Estopà (ed.), *Mots nous en català. New Words in Catalan*. Amsterdam: John Benjamins, 179-205.

*Julià-Muné, Joan & Creus, Imma (2015): «La neologia de manlleu i de base culta en emissions televisives», dins M. Teresa Cabré (ed.) *La neologia lèxica*. Caplletra 59 (València), 197-219.

*Pérez Saldanya, Manuel; Sifre, Manuel & Todolí, Júlia (2004): *Morfologia catalana*. Barcelona: UOC.

Solà, Joan & al. (ed.) ([2002] ⁴2008): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries (3 vol.) (Vol. I)

Solà, Joan (2009): *Plantem cara. Defensa de la llengua, defensa de la terra*. Barcelona: La Magrana.

Vallverdú, Francesc (2000): *El català estàndard i els mitjans audiovisuals*. Barcelona: Ed. 62.